

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 24 października 2024 r.

Poz. 4717

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.184.2024.AJ WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 21 października 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465),

stwierdzam nieważność

uchwały nr 44/V/24 Rady Miejskiej w Ciechanowcu z dnia 17 września 2024 r. w sprawie ustalenia zasad i wysokości diet przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Ciechanowiec.

UZASADNIENIE

W dniu 17 września 2024 r. Rada Miejska w Ciechanowcu podjęła uchwałę Nr 44/V/24 w sprawie ustalenia zasad i wysokości diet przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Ciechanowiec, która wpłynęła do organu nadzoru w dniu 23 września 2024 r. i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż przedmiotowa uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465), dalej jako „ustawa”, poprzez niewypełnienie delegacji ustawowej. W związku z powyższym w dniu 8 października 2024 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze. Zgodnie bowiem z art. 91 ust. 1 ustawy, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej. Z powyższego przepisu wynika, że przyznanie sołtysom prawa do diet i zwrotu kosztów podróży służbowych nie jest obligatoryjne, za czym przemawia zwrot „może ustanowić zasady”, którym posłużył się ustawodawca. Jednakże w przypadku, gdy rada zdecyduje się na podjęcie uchwały ustalającej zasady wypłacania diet sołtysom, uchwała ta powinna również regulować zagadnienia związane ze zwrotem kosztów podróży służbowych.

Naczelnny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 27 kwietnia 2022 r. sygn. akt III OSK 5051/21 wskazał, że: „Redakcja przepisu art. 37b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym wskazuje, że rada gminy może ustanowić zasady na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej, członkom organu wykonawczego jednostki pomocniczej oraz członkom rady dzielnicy/osiedla i rady sołectkiej będą przysługiwały dieta i zwrot kosztów podróży służbowej. Czy zasady te zostaną ustanowione zależy od woli rady gminy, ponieważ to w ich gestii ustawodawca pozostawił decyzję w tym przedmiocie. Przy czym z konstrukcji tego przepisu i zastosowania spójnika "oraz" jednoznacznie wynika, że przewodniczący organu wykonawczego jednostek pomocniczych będzie miał prawo do obu tych świadczeń. (...) **Zatem rada gminy ustalając zasady przysługiwania sołtysom diety nie może pominąć kosztów podróży służbowej.**”

(por. także w wyroku WSA w Bydgoszczy z dnia 6 września 2023 r. sygn. akt II SA/Bd 647/23; WSA w Łodzi w wyroku z dnia 20 lipca 2022 r. sygn. akt III SA/Łd 307/22).

A zatem Rada Miejska, korzystając z normy kompetencyjnej zawartej w przepisie art. 37b ust. 1 ustawy, powinna dokonać łącznego określenia zasad, na jakich przysługują sołtysom diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych. Tymczasem uchwała Rady Miejskiej w Ciechanowcu reguluje zasady, na jakich sołtysom przysługują diety, pomija natomiast w całości zasady dotyczące zwrotu kosztów podróży służbowych. Takie ukształtowanie przedmiotowej uchwały narusza w sposób istotny normę kompetencyjną z art. 37b ust. 1 ustawy, poprzez jej niewypełnienie.

Organ nadzoru podkreśla, że Rada zobowiązana jest przestrzegać zasady legalizmu wyrażonej w art. 7 Konstytucji RP, która stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, że wszelkie działania organów władzy publicznej, w tym organu stanowiącego gminy, muszą znajdować oparcie w wyraźnie określonej normie kompetencyjnej. Tym samym przekroczenie przez Radę granic upoważnienia ustawowego lub jego niewypełnienie przy podejmowaniu uchwał należy traktować jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje lub w całości. W rozpoznawanej sprawie organ nadzoru uznał, że należy stwierdzić nieważność uchwały w całości, ponieważ inne rozstrzygnięcie doprowadziłoby do sytuacji, w której w obrocie prawnym pozostałyby przepisy, które tylko częściowo wypełniają dyspozycję art. 37 ust. 1 ustawy.

Dodatkowo organ nadzoru zwraca uwagę na treść § 4 ust. 3 uchwały, zgodnie z którym: "Za nieobecność usprawiedliwioną uważa się nieobecność związaną z wykonywaniem obowiązków przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej **potwierdzoną na piśmie przez przewodniczącego Rady.**" Podkreślić należy, że zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy zadaniem przewodniczącego rady jest wyłącznie organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady. Przyznawanie w uchwale dodatkowych kompetencji przewodniczącemu rady, na przykład w postaci "usprawiedliwiania" nieobecności sołtysów na sesji rady, stanowi naruszenie powyższego przepisu.

Uchwała nr 44/V/24 Rady Miejskiej w Ciechanowcu z dnia 17 września 2024 r. w sprawie ustalenia zasad i wysokości diet przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Ciechanowiec, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w całości uzasadnionym.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Agnieszka Krystoń